

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členov senátu JUDr. Idy Hanzelovej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobcu: **H. A., G., N.**, právne zastúpeného JUDr. O. K., advokátom so sídlom v B., proti žalovanému **Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky** so sídlom v Bratislave, Mierová č. 23, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zn. 18489 etc./04-1410 zo dňa 02.11.2004, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S 4/2005-32 zo dňa 12.02.2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/4/2005-32 zo dňa 12. februára 2009 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zn. 18489etc./04-1410 zo dňa 02.11.2004, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov zamietol odvolania žalobcu a potvrdil rozhodnutia Colného úradu Senica zn. 182/04-6524 5.R zo dňa 16.02.2004, zn. 230/04-6524 17.R zo dňa 26.02.2004, zn. 228/04-6524 16.R zo dňa 26.02.2004, zn. 223/04-6524 15.R zo dňa 25.02.2004, zn. 220/04-6524 14.R zo dňa 25.02.2004, zn. 218/04-6524 13.R zo dňa 24.02.2004, zn. 216/04-6524 12.R zo dňa 24.02.2004, zn. 210/04-6524 11.R zo dňa 23.02.2004, zn. 202/04-6524 10.R zo dňa 19.02.2004, zn. 200/04-6524 9.R zo dňa 19.02.2004, zn. 196/04-6524 8.R zo dňa 18.02.2004, zn. 192/04-6524 7.R zo dňa 17.02.2004 a zn. 186/04-6524 6.R zo dňa 16.02.2004,

ktorými Colný úrad Senica rozhodol o colnom dlhu žalobcu vzniknutom podľa § 198 ods. 1 Colného zák. č. 180/1996 Z.z. v celkovej výške 1 014 398,-- Sk. Colný dlh vznikol nezákonným odňatím tovaru spod colného dohľadu, prepravovaného v spoločnom tranzitnom režime, keďže tovar nebol v lehote určenej colným úradom odoslania predložený colnému úradu určenia. Žalobca v zmysle čl. 198 ods. 3 písm. d/ Colného zákona naplnil materiálne znaky postavenia dlžníka, pretože ako hlavný zodpovedný v zmysle čl. 2 písm. d/ prílohy I Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime nesplnil povinnosť vyplývajúcu zo spoločného tranzitného režimu.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že žalobca v konaní nepreukázal, že predmetný tovar bol dodaný colnému úradu určenia, inému colnému úradu, prípadne dôkaz o tom, že by bol predmetný tovar vyvezený z územia Slovenskej republiky. Vstup predmetného tovaru na územie Slovenskej republiky bol vo všetkých prípadoch zaevidovaný Colným úradom Trenčín. Pretože tovar nebol colnému úradu určenia dodaný, nebol colným úradom zaregistrovaný v registri dodaného tovaru. Colný úrad určenia pri dodaní tovaru potvrdzuje diely č. 4 a 5 tranzitného colného dokladu, pričom diel č. 5 je zaslaný colnému úradu odoslania. Vzhľadom na to, že diel č. 5 tranzitného dokladu neboli zaslaný colnému úradu odoslania colný úrad odoslania začal pátrať prostredníctvom pátracích listov zaslaných Colnému úradu Bratislava po predmetnom tovare. K námietke žalobcu, že nebol zistený skutkový stav v súlade s ust. § 32 a 34 správneho poriadku súd konštatoval, že táto je nedôvodná. Predmetný tovar nebol colnému úradu určenia dodaný a z tohto dôvodu nemohol byť ani colným úradom zaregistrovaný v registri dodaného tovaru. Žalobcom nebol predložený originál alebo úradne overená kópia dielu č. 5 tranzitného vyhlásenia. Námietku žalobcu, že konal colný úrad, ktorý nebol miestne príslušným na konanie, súd vyhodnotil ako nedôvodnú. V konaní bolo zistené, že v územnom obvode Colného úradu Senica došlo k naplneniu právnych aj skutkových podmienok vzniku colného dlhu, t.j. došlo ku vzniku colného dlhu jeho nezákonným odňatím spod colného dohľadu a to v súlade s § 210 ods. 1, 2 zák.č. 180/1996 Z.z. Z vykonaného dokazovania colnými orgánmi je podľa názoru súdu nesporné, že v stanovenej lehote a ani následne žalobca ako hlavný zodpovedný nepredložil colnému úradu určenia tovar s požadovanými dokladmi. Tovar colnému úradu nebol dodaný vôbec.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie, v ktorom namietal, že súd v danom prípade posudzuje otázky tranzitu podľa predpisu, ktorý v čase vzniku colného dlhu nebol účinný, pretože Colný zákon č. 238/2001 Z. z. nadobudol účinnosť dňa 01.07.2001 a podľa skutkového stavu k porušeniu predpisov a vzniku colného dlhu malo dôjsť v jednotlivých prípadoch v roku 2000 v mesiacoch máj až august.

Žalobca zotrváva na tom, že nebol objektívne zistený skutočný stav veci správnym orgánom a preto bol poškodený na svojich právach tým, že napriek tomu, že splnil svoje povinnosti v režime tranzitu, bol určený za dlžníka, pričom stav zaviniли colné orgány, ktoré dodanie tovaru nezaevidovali a nedodali diel 5 colnému úradu určenia. Z týchto dôvodov žiadal, aby bol vypočutý svedok, vodič kamiónu.

Žalobca v odvolaní ďalej namieta, že žalovanému z úradnej činnosti je známy list sp. zn. 2325/2003 – 890203 zo dňa 17.1.2003, z ktorého vyplýva, že colníci bol zapojení do pašovania tovaru a preukazuje to tvrdenie žalobcu aj dopravcov, že tovar ktorý bol prepravený v režime tranzitu, bol vždy dodaný colnému úradu určenia spolu s tranzitnými dokladmi. Colníci colného úradu nezapísali jeho dodanie do evidencií a potvrdzovali dodanie tovaru na liste 5, ktorý potom zasielali colnému úradu odoslania potvrdený v prevažnej väčšine pravými pečiatkami, alebo pečiatkami falošnými, alebo diely 5 nezasielali colnému úradu odoslania vôbec.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 01.06.2009 uviedol, že colný úrad bol povinný posudzovať okolnosti vzniku colného dlhu podľa právnych predpisov účinných v rozhodnom čase, t.j. v čase kedy colný dlh vznikol (kedy došlo k nezákonnému odňatiu tovaru spod colného dohľadu). V prípade, ak by colný úrad posudzoval otázku vzniku colného dlhu podľa právnych predpisov, ktorých platnosť a účinnosť nastala až po skutočnostiach, ktoré mali za následok vznik colného dlhu, došlo by k závažnému porušeniu právnej istoty účastníkov konania, pretože by colné orgány vyvodzovali ich zodpovednosť za konanie podľa právneho predpisu, ktorý toto konanie v čase, kedy k nemu došlo vôbec neupravoval, pretože neexistoval. V prípade akceptácie právneho názoru odvolateľa na otázku retroaktivity a intertemporálnych ustanovení príslušných zákonov by colné orgány v uvedenom prípade vôbec nemohli konať.

K námietke žalobcu, že colné orgány nezistili dostatočne skutkový stav veci a zároveň nepreukázali, že tovar nebol dodaný colnému úradu určenia uviedol, že táto skutočnosť je zrejmá z viacerých skutkových zistení colných orgánov. Dodanie predmetného tovaru colnému úradu určenia nebolo zaznamenané v príslušnej evidencii colného úradu (v registri dodaného tovaru), chýba tranzitný doklad osvedčujúci riadne predloženie a kontrolu tovaru, žiaden z účastníkov konania nepredložil ani alternatívne potvrdenie o dodaní podľa článku 32 Prílohy II Dohovoru a pátracie konanie po tovare bolo ukončené s negatívnym výsledkom. Nedodanie tovaru bolo jednoznačne potvrdené zistením nemeckých aj slovenských colných orgánov, ktoré po tovare pátrali a svedčia o ňom aj príslušné pátracie listy, na ktorých colný úrad určenia potvrdil, že predmetný tovar mu nebol dodaný.

K vykonaniu dôkazu výsluchom vodiča uviedol, že potvrdenie dodania odtlačkom pečiatky colného úradu na príslušných dieloch JCD a zápis tejto skutočnosti do evidencie dodaného tovaru na colnom úrade je zákonom predpokladaným dôkazom o dodaní tovaru colnému úradu určenia. Otázku potvrdenia dodania tovaru colnému úradu určenia upravoval v čase prepravy predmetného tovaru aj čl. 32 Prílohy II Dohovoru. Colný úrad ani Colné riaditeľstvo SR nemôže akceptovať tvrdenia osoby prepravujúcej predmetný tovar, ak táto skutočnosť nie je potvrdená zákonným spôsobom príslušným štátnym orgánom – colným úradom tak, ako to predpokladajú právne predpisy.

Z vyššie uvedených dôvodov žalovaný navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p, § 246c ods.1 O.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 prvá veta O.s.p.) a podľa § 250ja ods. 3, druhá veta O.s.p. v spojení s § 219 ods.1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V odvolacom konaní boli medzi účastníkmi konania sporné tie isté otázky ako v prvostupňovom konaní. Spornou bola právna otázka, či žalovaný správny orgán i správny orgán prvého stupňa aplikovali v napadnutých rozhodnutiach na posúdenie vzniku colného dlhu účinný hmotnoprávny právny predpis. Žalobca tvrdil porušenie ust. § 458 ods. 1 zák.č. 238/2001 Z.z. (Colný zákon) pretože colné konanie ohľadne vzniku colného dlhu nezačalo za účinnosti predchádzajúceho colného zákona č. 180/1996 Z.z.

Najvyšší súd zistil, že správne orgány procesne postupovali podľa zákona č. 240/2001 Z.z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a Colného zákona č. 238/2001 Z.z., účinných v čase vydania napadnutých rozhodnutí. Na posúdenie podmienok vzniku colného dlhu a určenie colného dlhu však správne aplikovali ust. § 198 ods.1 zákona č. 180/1996 Z.z. (Colný zákon v znení neskorších zmien a doplnkov, účinný do 30.6.2001).

Podľa § 458 ods. 1 zák.č. 238/2001 Z.z. (Colný zákon v znení neskorších zmien a doplnkov) na konanie začaté pred 1. júlom 2001 sa použijú doterajšie predpisy.

Podľa § 458 ods.4 zák.č. 238/2001 Z.z. (Colný zákon v znení neskorších zmien a doplnkov) ak vznikol colný dlh iným spôsobom ako prijatím colného vyhlásenia, **colný dlh sa oznámi** dlžníkovi vydaním osobitného rozhodnutia.

Podľa § 458 ods.1 zák.č. 238/2001 Z.z. (Colný zákon v znení neskorších zmien a doplnkov) na konanie začaté pred 1. júlom 2001 sa použijú doterajšie predpisy.

Podľa § 198 ods. 1 zák.č. 180/1996 Z.z. (Colný zákon účinný do 30.06.2001) colný dlh pri dovoze tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu, vzniká jeho nezákonným odňatím spod colného dohľadu.

Podľa § 198 ods. 2 zák.č. 180/1996 Z.z. (Colný zákon účinný do 30.6.2001) colný dlh vznikne v okamihu odňatia tovaru spod colného dohľadu.

Najvyšší súd zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje, že k odňatiu tovaru spod colného dohľadu došlo jeho nedodaním v lehote určenej colným úradom odoslania. K odňatiu

tovaru došlo za účinnosti Colného zákona č. 180/1996 Z.z.. Colný dlh v danom prípade vzniká fakticky, priamo ex lege nastaním zákonom predpokladaných skutočností (§ 198 ods. 2 zák.č. 180/1996 Z.z.). Preto rozhodnutia Colného úradu Senica správne túto skutočnosť **iba deklarujú a formou rozhodnutia colný dlh dlžníkovi oznamujú**. Dlžníkovi sa neukladá povinnosť konštitutívnym individuálnym správnym aktom – rozhodnutím colného úradu. Rovnako je rozhodnutie deklaratórne i v časti určenia dlžníka – žalobcu. Žalovaný i Colný úrad Senica v napadnutých rozhodnutiach konštitutívne nerozhodovali – neaplikovali v tom čase už neúčinný právny predpis – Colný zákon č. 180/1996 Z.z., ale iba deklaratórne konštatovali skutočnosti, ktoré nastali za účinnosti tohto právneho predpisu, keďže colný dlh v zmysle ust. § 198 ods. 1 Colného zákona č. 180/1996 Z.z. vznikol ex lege. A pokiaľ určitá právna skutočnosť (v danom prípade colný dlh) nastáva ex lege možno jej vznik deklarovať iba podľa právneho predpisu účinného (upravujúceho podmienky vzniku tejto právnej skutočnosti), v období kedy nastala.

Colný úrad Senica konal vo veci ako príslušný orgán. V jeho územnom obvode došlo k naplneniu právnych aj skutkových podmienok vzniku colného dlhu, t.j. ku vzniku colného dlhu jeho nezákonným odňatím spod colného dohľadu.

Skutočnosti ohľadne listinného dôkazu zn. 2325/2003-890203 zo dňa 17.01.2003 neboli žalobcom uvedené v žalobe, ale až v odvolacom konaní. Vzhľadom na to, že súd je pri preskúmaní rozhodnutia a postupu žalovaného viazaný i dôvodmi žaloby (medze žaloby v zmysle § 250j ods.1 O.s.p.), nie je možné tieto rozširovať ani v odvolacom konaní. Najvyšší súd preto tieto skutočnosti nepreskúmal.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p. Žalobca nemal v odvolacom konaní úspech preto mu nevznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Trovy žalovanému nevznikli preto mu odvolací súd ich náhradu nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 27. augusta 2009

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková